

М

355.216
(Ч97.1)
(094.5)

ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

ЗАКОН о ДОБРОВОЉЦИМА

БЕОГРАД

Штампарска Радионица Мин. Војске и Морнарице
1928.

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

САНДУЧАРСТВО
СЕНТАР ЗА ИНФОРМАЦИОНИ И
ДОКУМЕНТАЦИОНИ ВЕЛАТНОСТ

Inv. br.

574

SIGN.

ЗАКОН

о

ДОБРОВОЉЦИМА

Штампарска Радионица Мин. Војске и Морнарице

1928.

МИ
АЛЕКСАНДАР ПРВИ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
Краљ Срба, Хрвата и Словенаца

проглашујемо и објављујемо свима и свакоме,
да је Народна Скупштина Краљевине Срба,
Хрвата и Словенаца на своме 92. редовном
састанку, одржаном 13. августа 1928. године у
Београду, решила и да смо Ми потврдили и
потврђујемо

ЗАКОН

**о
ДОБРОВОЉЦИМА**

који гласи:

Члан 1.

Добровољац је сваки онај који је у току ратова својевољно ступио у српску или црногорску војску закључно до 5. новембра 1918. године и остао на војној дужности до демобили-

Год. бр.
39234

зације или је од војне дужности раније био ослобођен било као неспособан, било због државних потреба.

Добровољац је и онај, који је до рата 1912. године или у ратовима од 1912. године до 5. новембра 1918. године својевољно, активним учешћем скопчаним са покртвовањем, помагао остварењу народног Ослобођења и Уједињења.

Члан 2.

Решења по питањима о признању добровољачких својстава, доноси Министарство Војске и Морнарице и о томе издаје званична уверења. Ова уверења издаваје се по молбама, које су већ поднете и које ће се поднети још најдаље за шест месеци од дана обнародовања овог закона. Све ове молбе не подлеже наплати таксе.

У свима спорним питањима о признању добровољачких својстава појединцима, као и по питањима о признању добровољачких својстава оних добровољаца из става другог чл. 1. овог закона, доносиће решење Министар Војске и Морнарице по саслушању Интерминистеријелног Комитета, који постоји при Министарству Војске и Морнарице, с тим да су ова решења коначна.

У циљу правилнијег решења питања добровољачких својстава појединача, Министарство

Војске и Морнарице водиће потребне књиге о свима добровољцима. Коначан списак добровољаца објавиће се преко Службених Новина, пошто се у духу овог закона изврши ревизија свих досада издатих уверења.

Члан 3.

Сваки добровољац, који је као такав у смислу чл. 1. овог закона признат а држављанин је Краљевине С. Х. С., у знак државног и народног признања добија бесплатно земљу за насељење и то: ако је био борац пет, а ако је био неборбац три хектара обрадиве земље. Ако је добровољачка породица већа од пет чланова, може се члановима породице дodelити земља и преко добровољачке компетенције по условима који су прописани за аграрне интересенте.

Ако је добровољац умро пре него што му је земља додељена или прешла у његову својину, у смислу чл. 7., право на добијање земље преуласи на чланове његове породице, и то: деци удову, као и његове родитеље, ако су му родитељи сиротног стања и он им је био једин-хранилац. Исто право признаје се браћи и сестрама ако је добровољац већ добио земљу и ако им је он био хранилац.

Члан 4.

Ако је добровољац и инвалид, онда, поред земље на коју има право по чл. 3. овог закона,

примаће и све принадлежности које му по закону о инвалидима припадају.

Члан 5.

Добровољац је дужан да се насели у општини у којој је добио земљу, односно суседној општини, најдаље у року од три године дана од дана пријема земље. Они добровољци, који су до ступања у живот овог закона већ добили земљу, дужни су да се наслеле најдаље у року од две године од обнародовања овог закона.

Поред тога сваки добровољац, који по овом закону добија земљу за насељење, дужан је да ову земљу обрађује лично, односно у својој режији, изузев претешких инвалида и недорасле деце.

У случају неиспуњења ма ког од напред поменутих услова овог члана закона, додељена земља ће се добровољцу одузети, а друга му се више неће давати.

Члан 6.

Добровољац приликом свога пресељења из места станововања до места где му је земља додељена добиће од Министарства Саобраћаја бесплатан подвоз за себе и чланове своје породице, као и за сва своја живи и мртви инвентар и покућанство, на државним железницама и

брдовима у државној експлоатацији од најближе полазне до најближе крајње станице.

Исто тако сваком добровољцу приликом насељења даће Министарство Шума и Рудника бесплатно потребну дрвену грађу из најближе државне шуме за подизање куће и осталих потребних зграда. Добровољац има право бесплатног превоза ове грађе на државним железницама и брдовима државне експлоатације.

Члан 7.

Додељена државна земља прелази у својину добровољца, односно његових наследника, у смислу чл. 3. с тим да може одмах тражити убаштињење без икакве таксе. Добивена земља од времена додељења па за пет година након додељења не може се отуђити ни за наплату приватног задужења продати. Задужити се може само дугорочним хипотекарним кредитом до $\frac{1}{3}$ прометне вредности.

Ако је земља додељена добровољцу приватна својина, а одузета је по прописима аграрних закона у аграрне сврхе, прећи ће у својину добровољца кад питање овог откупа буде дефинитивно законом регулисано, с тим да у погледу отуђивања, задуживања и продаје важи рок од пет година, рачунајући од дана кад се је добровољац насељио. Добровољци се могу пресељавати

ако држава не буде могла регулисати грунтовни пренос са приватним поседима. У том случају држава ће доделити друго земљиште и помоћ за пресељење по правима чл. 6. овог закона.

Добровољци ће моћи додељено земљиште између себе и променити, но ову промену одобраваће Министар за Аграрну Реформу.

Члан 8.

Цео посао око деобе земље добровољцима организоваће се по начелима наше унутрашње колонизације, те према томе спада у делокруг рада Министарства за Аграрну Реформу. У овоме циљу установљава се при Министарству за Аграрну Реформу Саветодавни Одбор у који улазе представници Министарства: Војске и Морнарице, Аграрне Реформе, Унутрашњих Дела, Народног Здравља, Пољопривреде и Вода, Саобраћаја и Шума и Рудника. Осим тога Главни Одбор Савеза Добровољца шаље на седнице једног свог делегата.

Члан 9.

Ради што бржег, потпунијег и правилнијег решења добровољачког питања, установљава се при Министарству Војске и Морнарице Интерминистеријелни Комитет као саветодавни орган Министарства. У састав Комитета улазе пред-

ставници ових Министарстава: Војске и Морнарице, Аграрне Реформе, Унутрашњих Дела, Пољопривреде и Вода и Социјалне Политике. Ове представнике именује сваки надлежан Министар. Осим тога Главни Одбор Савеза Добровољца шаље на седнице Комитета једног свог делегата.

Седницама Комитета председава помоћник Министра Војске и Морнарице који и сазива седнице Комитета.

Члан 10.

О извршењу овога закона стараће се Министар Војске и Морнарице и остали Министри поменути у чл. 8. овог закона, који ће у року од четири месеца прописати нарочите правилнике за извршење овог закона.

Доношењем овог закона престаје важити закон о добровољцима од 30. децембра 1921. године, као и сви остали законски прописи, који су у противности са овим законом.

Члан 11.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија даном обнародовања у Службеним Новинама.

Препоручујемо Нашем Министру Војске и Морнарице да овај закон обнародује, свима нашим Министрима да се о извршењу његовом

старају, властима заповедамо да по њему поступају а свима и свакоме да му се покоравају.

ТБр. 26606.

31. августа 1928.

на Бледу.

Александар, с. р.

Министар Војске и Морнарице,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Армиски Ђенерал,
Стев. С. Хаџић, с. р.

Видео и ставио Државни Печат,
Чувар Државног Печата,
Министар Правде,
Мил. Вујичић, с. р.

Председник Министарског Савета и
Министар Унутрашњих Дела
др. А. Корошец, с. р.

Заступник Министра Иностраних
Дела, Министар без портфеља,
др. И. Шуменковић, с. р.

Министар Саобраћаја,
А. М. Станић, с. р.

Министар Трговине и Индустриске,
др. М. Спахо, с. р.

Министар Војске и Морнарице,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Армиски Ђенерал,
Стев. С. Хаџић, с. р.

Министар Правде,
Мил. Вујичић, с. р.

Министар Шума и Рудника,
Пет. Марковић, с. р.

Министар Пољопривреде и Вода,
др. В. Андрић, с. р.

Министар Грађевина,
Б. Анђелиновић, с. р.

Министар Просвете,
М. Грол, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,
Б. Кујунџић, с. р.

Министар Финансија,
др. Н. Суботић, с. р.

Министар Социјалне Политике,
С. Барић, с. р.

Министар Народног Здравља,
др. Чедомир Михаиловић, с. р.

Министар Вера,
Драгиша Ј. Цветковић, с. р.

Министар Аграрне Реформе,
Д. Поповић, с. р.

Гру. б.
39234